

Oroszországba került Mesterházy (Mestergazi) család rövid története.

*A családtörténeti könyv szerint, Kazimir és testvére Pál 1810. körül a Napóleon-féle hadjárat alatt került Lengyelországba.¹ Ez szerintem téves adat, mert Kazimir 1803-ban született, inkább édesapjuk kerülhetett ki, az 1700-as évek végén, esetleg az 1800-as évek elején Lengyelországba, ott megnősülhetett és fiai már ott születhettek. A neve valószínűleg Pál volt, mert Kazimirt, az orosz források Kazimir Pavlovics Mestergazi néven említik.² Pál valószínűen katonaként került Lengyelországba, az osztrák tartományba, valamilyen katonai rangja lehetett, mert mind két fia magas rangot ért el az Orosz hadseregben és úgy szerepelnek, hogy magyar nemes. Ennek nagy részét, még kutatni kell és bizonyítani. A továbbiakban leírtak már tények, fedik a valóságot. Most csak Mesterházy Kazimir fiával, Mihállyal és leszármazottjaival foglalkozok, mert Ő az Oroszországi család megalapítója.³ Most is emlékeznek magyar származásukra. Címerük: kék pajzsban zöld hármashalmon álló fehér galamb, csőrében nyilat tartva; sisakdísz: fehér galamb, csőrében nyilat tartva; takarók: kék-arany, vörös-ezüst. Köszönet Dr. Müller Miklós biológusnak a New York-i Rockefeller Egyetem emeritus professzorának, aki megtalálta és felhívta a figyelmemet, az oroszországi Mesterházy család ma élő tagjaira. Mestergazi Tatjana önzetlenül rendelkezésemre bocsátotta a családtörténeti művét.
(Mesterházy László)*

Mesterházy Mihály született 1848-ban a Lengyelországi Radomban. Oroszországban a neve Mestergazi lett. Apja Mesterházy Kazimir kapitány, 1852-ben invalidus osztag parancsnoka Radomban. Mihály katonai iskolában tanult, 1868-ban katonai szolgálatba lépett, mint kadét. Az 1877-78-as törökök elleni háborúban részt vett, ahol több kitüntetést kapott. 1895-ben léptették elő alezredessé, 1903-ban ezredessé és kinevezték parancsnoknak. 1905-ben nyugdíjba vonult, mint vezérőrnagy és az Oroszországi Kalugában telepedett le, ahol és környéken birtoka volt. Felesége Vladimirovna Sofia 1860-1918, öt gyerekük született, Mestergazi Vladimir 1882-ben, Mestergazi Mihail 1884-ben, Mestergazi Olga 1886-ban, Mestergazi Vaszilij 1889-ben és Mestergazi Sofia 1896-ban. 1903-ban Kalugában agyhártyagyulladás járvány volt és mind két lánya meghalt. Olga 17 éves volt és tehetséges festőnek indult. Mind három gyerekük egyetemet végzett. Vladimir Keleti nyelveket és szociológiát, Mihail matematikát és fizikát, Vaszilij jogtudományi kar végzett.

Mestergazi Vladimir 1882-1922. 1911-ben nősül, felesége Losev Rimma 1885-1971, három gyerekük születik. Mestergazi Alexej 1914-, Mestergazi Kira 1917-, Mestergazi Mihail 1918-. Vladimir szolgált Szentpéterváron a lovas őrségnél, de 1914-ben eltörte a lábát a hadseregben rokkantnak nyilvánították és Kalugába költözött. 1918-ban úgy határoznak, hogy családotól Jaltára költöznek, a forradalom elől, (ahol volt egy háza) de felesége terhes és nem tudott menni. A forradalom mindenütt győz, Ő az utolsó hajóval elhagyja Oroszországot és Konstantinápolyba megy, hogy kivárja a régi rend visszajöttét. 1919-ben jön tőle az utolsó illegális levél. 1922-ben vakbélgyulladásba meghal, Konstantinápolyban temetik el. A család vagyonát 1920-ban leltárba veszik, és el kell hagyniuk házukat. Egy ismerősük fogadja be őket, egy szobát kapnak, abban élnek heten, Losev Rimma édesanyja a nevelőnő Leontievna Julia, ki haláláig velük élt és családtagként kezelték, és a szobalány Afanasyevna Anna. Az új körülmények között nagyon nehezen éltek, Losev Rimma volt az egyedüli munkaképes rá hárult a család eltartása. Nyugdíjba vonulásáig, a Városi Kórházban dolgozott. 1960-ban

¹ Mesterházy Sándor: *A mesterházi Mesterházy család története*. 29.o.

² Szentpétervári Orosz Hadtörténeti Levéltár: RGVA 400/9/6769/742

³ Készült: „Татьяна Местергази: СЕМЬ ДВОРЯНСКИХ РОДОВ ОДНОЙ СЕМЬИ” című könyve alapján.

kapott egy szobakonyhás lakást, ott élt haláláig, 1971-ig. Losev Rimma Szentpéterváron született, ortodox vallású, nagyon művelt és sok birtokkal rendelkezett. A forradalom előtt karitatív tevékenységet folytatott, asszisztense volt az árvaházak kurátorának.

Mestergazi Mihail 1884-1954. Ő volt utazó, természettudós és biológus. Az új rendszer híve, ez karrierjét nagyban befolyásolta. 1922-től Moszkvában élt. Egyik alapítója a Kalugai Helytörténeti Múzeumnak, ahol gyűjteményét őrzik. 1911-ben nősült, 1918-ban elvált, majd újra nősült egy fia született Mestergazi May 1925-2006. A fia May jó barátságban volt a család többi tagjával. A háborúban súlyosan megsebesült, egy lánya született, Mestergazi Olga 1950-.

Mestergazi Vaszilij 1889-? 1911-ben elveszi Goncharova Ninát (Puskin feleségének unokahúga) 1917-ben Európai körútra mennek, a forradalom kitörése Szarajevóban éri, a rokonok és ismerősök tanácsára nem térnek haza, nehéz körülmények között éli életét, mert nem rendelkezik semmilyen dokumentummal és tisztességes munkát nem tud vállalni. Valahogy sikerült nyitnia egy kis éttermet, de az Oroszországi menekültek ingyenes etetése végül csődbe juttatja. 1932-ben ír utoljára. Gyereük nem született.

Mestergazi Alexej 1914-2001. Földmérőként dolgozott, bejárta Oroszországot. Harcolt a II. világháborúban, több kitüntetést kapott. Moszkva mellett élt, három gyereke születik, két unokája és három dédunokája van.

Mestergazi Kira 1917- Nagyon nehéz körülmények között, támogatás nélkül tanult és él Moszkvában. Első férje meghal Németországban, a háborúban, másodikat férjét letartoztatják, nagyon félt, hogy munkáját elveszti, letartoztatják és lányát elveszik, ezért lányuk Kira szül:1950- nagyanyjánál Losev Rimmánál lakik, de férjét rehabilitálják és utána velük él újra.

Mestergazi Mihail 1918-2000. Elvégezte a Kalugai Állategészségügyi Technikumot. Háborús veterán, háromszor sebesült meg, több kitüntetést kap. 20 évig tanár. Egy fia és egy lánya születik.

Fia: **Mestergazi Georgij** 1945.- Elvégzi a Moszkvai Orvos Egyetemet, főorvos a háborús veteránok kórházában. Tagja a Művészek Szövetségének –szobrász. Moszkvában él. (két feleségétől öt gyereke született és négy unokája van)

Lánya: **Mestergazi Tatjana** 1947.- Közgazdász, a Kalugai Régió Élelmiszer Vizsgálati Központ vezetője. Ő az orosz családtörténeti könyv írója, egy lánya és két unokája él.